

Lämningar i Alsike

–gravar, skärvestenshög, härdar och fyndplatser

Rapport 2016:2
Arkeologisk utredning, etapp 1 och 2

Uppsala län, Uppland, Knivsta kommun,
Knivsta socken, Vrå 1:150, Vrå 1:185 och
Ekeby 1:99

Wivianne Bondesson

Rapport 2016:2

Arkeologisk utredning, etapp 1 och 2

Lämningar i Alsike

– gravar, skärvtenshög, härddar och fyndplatser

Uppsala län, Uppland, Knivsta kommun,
Knivsta socken, Vrå 1:150, Vrå 1:185 och Ekeby 1:99

Dnr 5.1.1-00557-2015

Wivianne Bondesson

Arkeologerna

Statens historiska museer

ARKEOLOGERNA
Statens historiska museer

Vi har kontor i:

Hägersten
Linköping
Lund
Möndal
Stockholm
Uppsala

Telefon till växel:

010-480 80 00

Kontakt:

www.arkeologerna.com

E-post: fornamn.efternamn@arkeologerna.com

info@arkeologerna.com

ARKEOLOGERNA
Statens historiska museer
Rapport 2016:2

Lantmäteriets kartor är godkända från sekretessynpunkt för spridning.

Bildredigering och layout: Åsa Östlund

Omslag framsida: Stensättningen objekt 3. Foto: Wivianne Bondesson.

Omslag baksida: Objekten 11 och 12 utgjordes av var sin del av en malsten, en underliggare av granit.

Foto: Wivianne Bondesson.

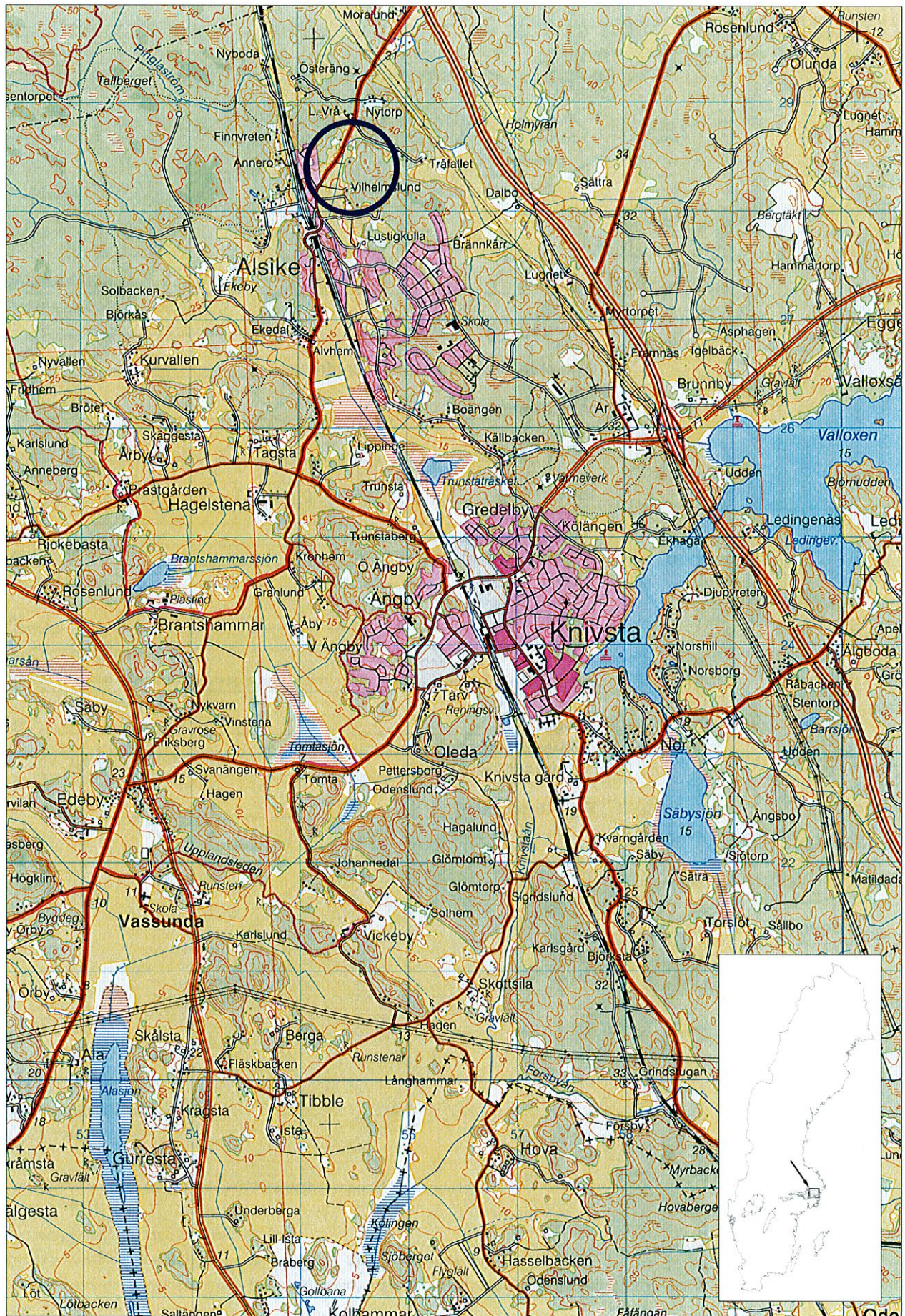
Tryck/utskrift: Arkitektkopia AB, 2016

Innehåll

Inledning	5
Antikvarisk bakgrund	5
Arkeologisk potential inför utredningen	6
Målsättning	6
Metod	7
Resultat	7
Fornlämningar	7
Övriga kulturhistoriska lämningar	13
Ej kulturhistorisk lämning	13
Utgår	14
Referenser	15
Kartor	15
Administrativa uppgifter	15
Bilagor	16
Bilaga 1. Objekttabell	16
Bilaga 2. Schakttabell	17
Figurförteckning	19

Figur 1. Läget för utredningen markerat på utdrag ur Terrängkartan 620 Uppsala. Skala 1:50 000.

Inledning

På uppdrag av Länsstyrelsen i Uppsala län har Arkeologerna, Statens historiska museer (f.d. Riksantikvarieämbetet, Arkeologiska uppdragsverksamheten) genomfört en arkeologisk utredning inom fastigheterna Vrå 1:150 och 1:168, Knivsta socken, Uppland. Utredningen ska fungera som planeringsunderlag för detaljplaneläggning av området. Uppdragsgivare var Alsike fastighets AB.

Utredningsområdet om sammanlagt cirka 6,5 ha är uppdelat i två ytor belägna på ömse sidor om en bäck i en dalgång med nord-sydlig riktning. Topografin i det nordväst delområdet utgörs av en öst-syd-öst-sluttande f.d. åkermark med några trädbevuxna impediment. Det sluttar mycket flackt ner mot dalgångens mitt. Topografin i det sydvästra delområdet ligger lite mer uppkrupet i västsluttningen där skogsmarken tar vid. En andel av området är f.d. tomtmark efter gården Vilhelmslund, med belägg från Ekonomiska kartan år 1952 (saknas på Häradskartan år 1859, omnämnt i SOFI år 1939). På tomtmarken växer gräs samt diverse trädgårdsväxter. Vegetationen i övrigt består dels av gräsbevuxen f.d. åkermark dels av gles, uppvuxen blandskog.

Det västra området är beläget mellan 25 och 30 m ö.h. och det östra mellan 20 och 35 m ö.h. (fig. 1).

Antikvarisk bakgrund

Utredningsområdet förstagångsinventerades år 1952 och reviderades år 1979. Därefter har flera arkeologiska utredningar och undersökningar företagits i närområdet bl.a. UV Uppsala Rapport arkeologisk utredning etapp 1, 1st dnr 220-6099-90; rapport arkeologisk utredning etapp 2, 1st dnr 220-6362-90; arkeologisk undersökning, del 1 och 2, 1st dnr 220-6035-91; Rapport arkeologisk inventering RAÅ dnr 5072/87; Arkeologisk utredning Rapport 1990 RAÅ dnr 6373/90. Upplandsmuseet: arkeologisk förundersökning av Knivsta 31:1, 169:1-2 samt 259:1; Slutundersökning av Knivsta 28 (för mer info se t.ex. ovanstående rapporter för genomgång av tidigare insatser).

Inom utredningsområdet fanns inga sedan tidigare kända fornlämningar men väl fem övriga kulturhistoriska lämningar registrerade i Fornminnesregistret (FMIS) vid Riksantikvarieämbetet. De utgörs av tre fornlämningsliknande lämningar, Knivsta 18:3, 29:1 och 30:1 som vid fornminnesinventeringen bedömdes bestå av odlingssten. De är mellan tre och sju meter i diameter. De andra två är klassade som bevakningsobjekt och utgörs av terrassering/röjd yta, Knivsta 14:5-6.

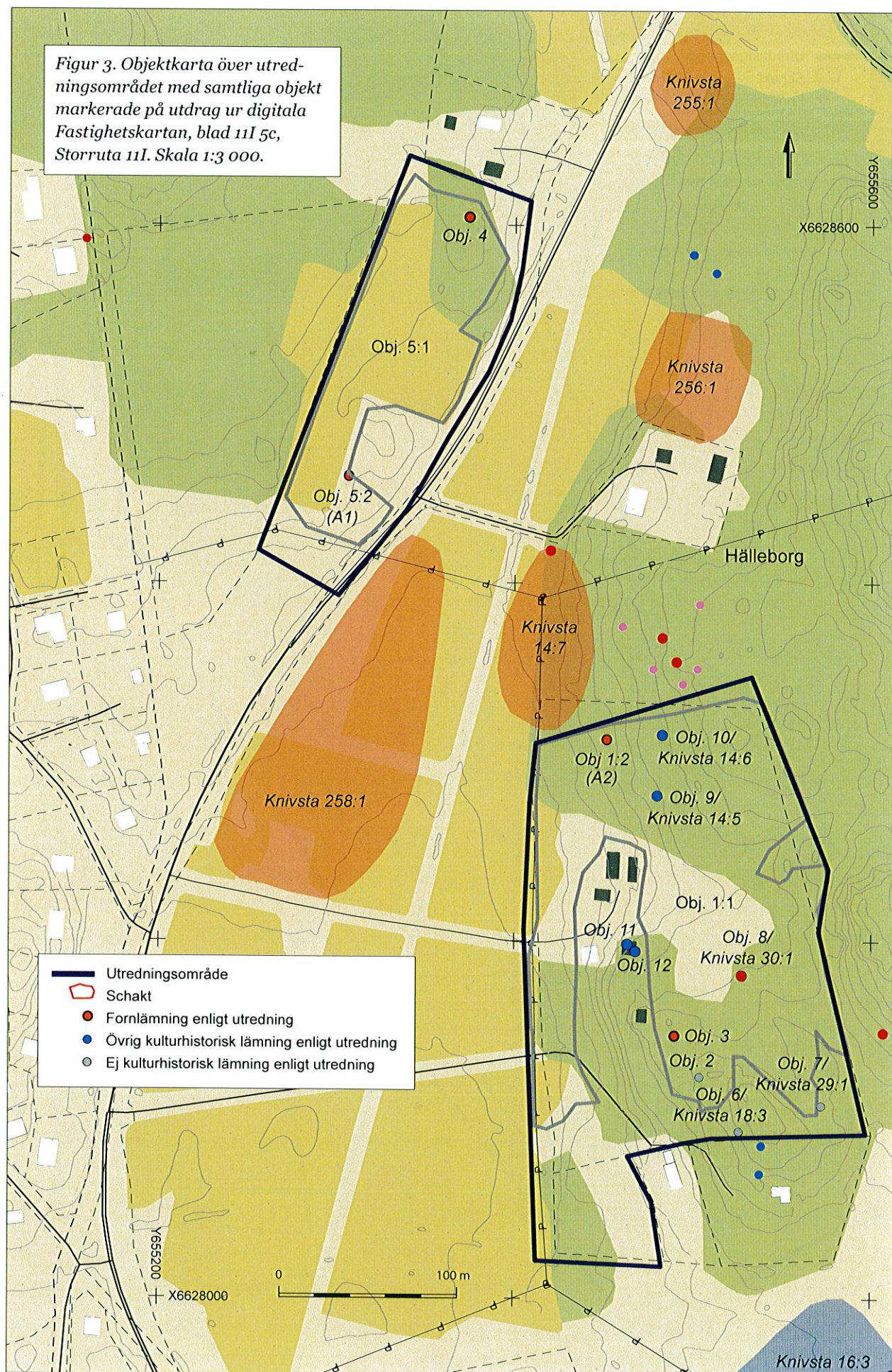
Det är emellertid en rik bygd med gott om fornlämningar i dalgången och dess sluttningar. Mellan de båda delområdena finns två boplatser, Knivsta 258 och 257, som varit föremål för arkeologisk utredning. Ett par av de ovan nämnda lämningarna inom området

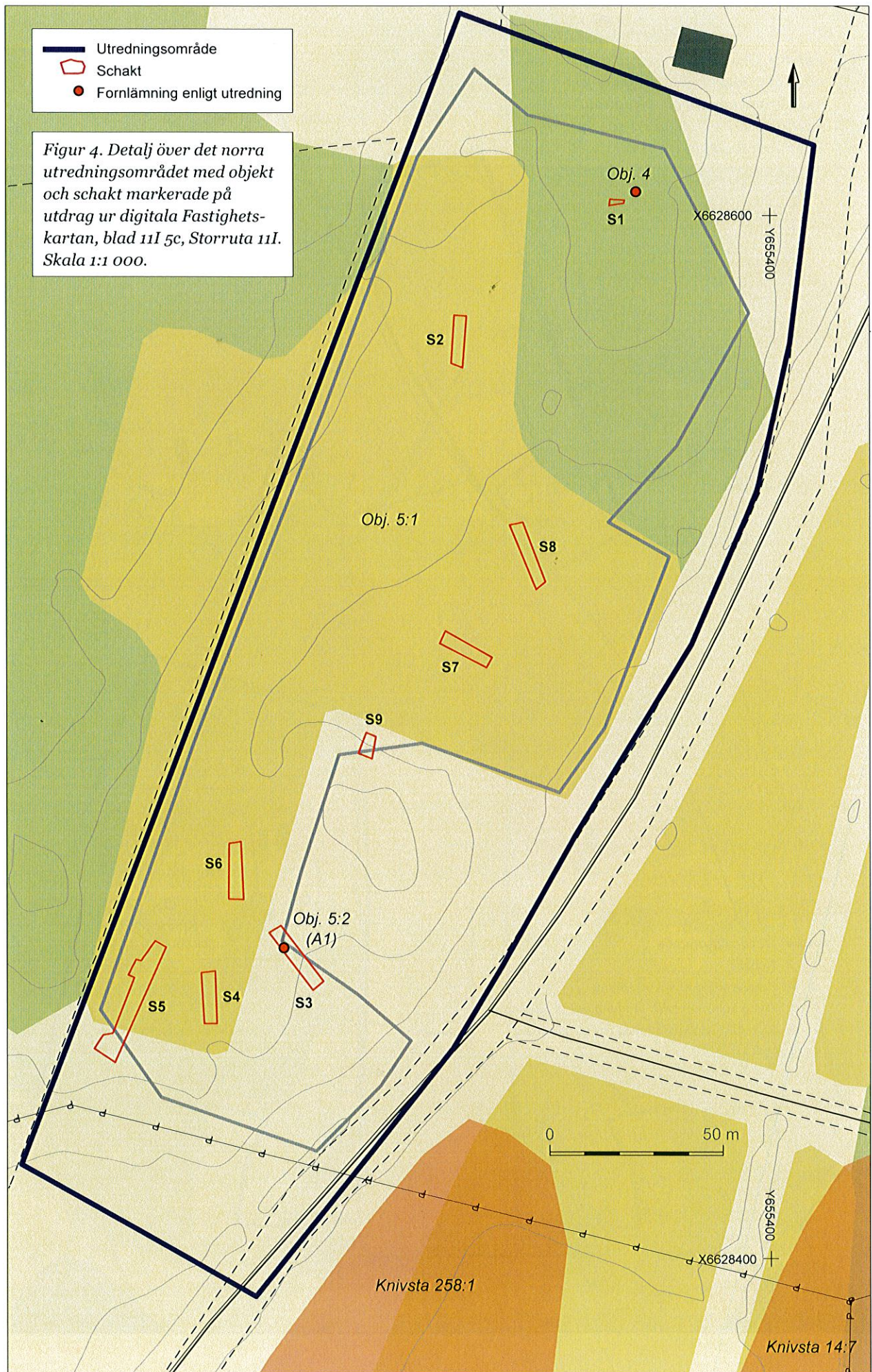

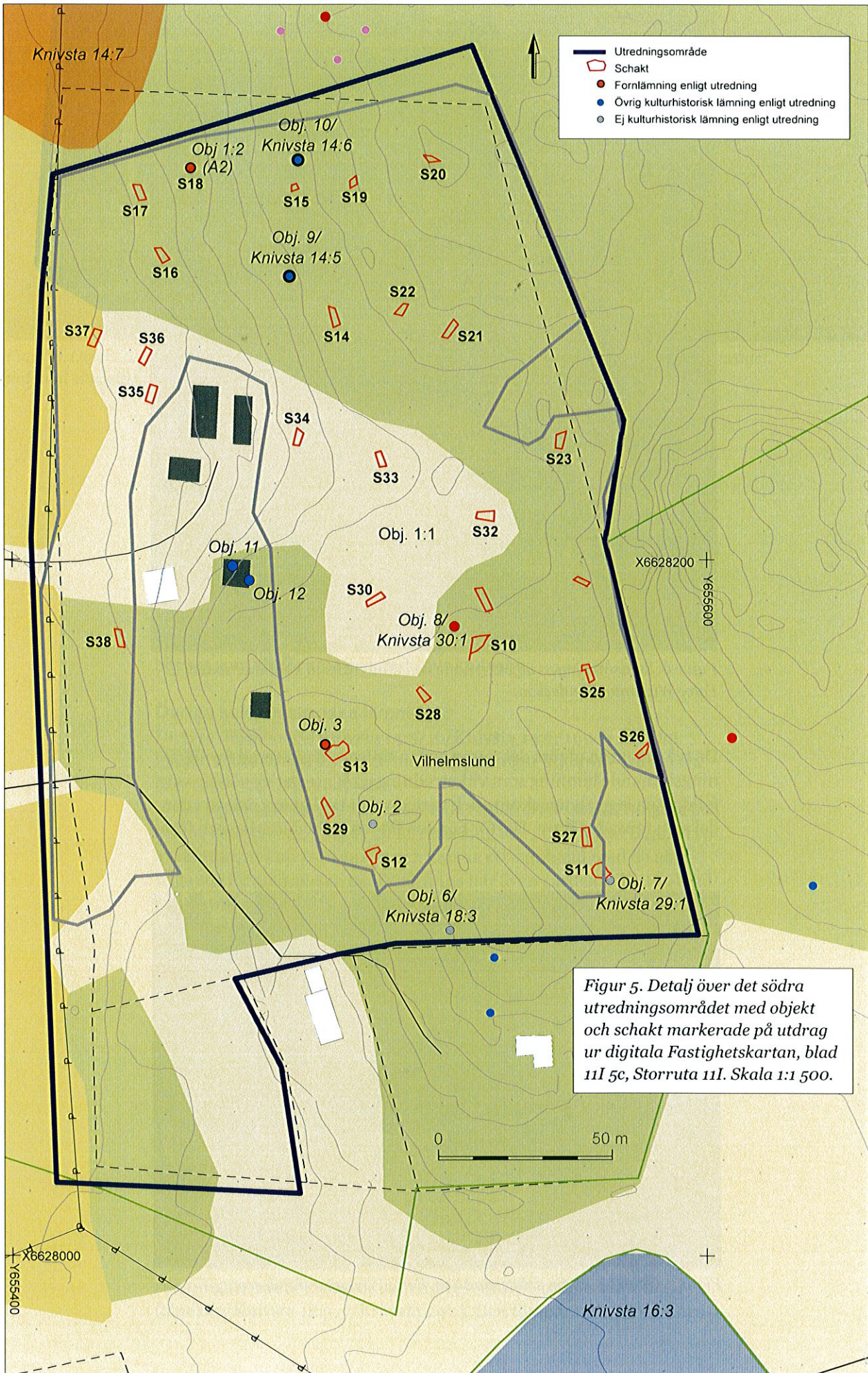
Figur 3. Objektlista över utredningsområdet med samtliga objekt markerade på utdrag ur digitala Fastighetskartan, blad 11I 5c, Storruta 11I. Skala 1:3 000.

*Figur 6. Stensättningen objekt 3 hade en välavgränsad kant mot söder.
Foto: Wivianne Bondesson.*

De två gravarna utgörs dels av en sedan tidigare registrerad fornlämningsliknande lämning som vid utredningsgrävningen visade sig vara fylld av en lagd stenpackning och vara mycket tydligt avgränsad i den del som rensades fram. Därför har den fått en ny bedömning och före-

Figur 7. Objekt 4, en fin skärvtenshög. Foto: Wivianne Bondesson.

Figur 8. Objekt 8/Knivsta 30:1 var en välvavgränsad och fint lagd stensättning. Foto: Wivianne Bondesson.

Figur 9. Härden A1 i det norra delområdet. Foto: Wivianne Bondesson.

slås bedömmas som fornlämning. Det andra objektet påträffades vid utredningen och då det var lite svårbedömt utredningsgrävdes även det. Också i detta fall framkom en lagd fyllning och en tydlig avgränsning vilket ledde till bedömningen fornlämning. I närområdet utanför utredningsområdet finns flera gravar av samma typ både norr och öster om dessa lämningar (Göthberg & Lucas 2014). Vid undersökningar har det visat sig kunna ligga fler lämningar i gravars närområde som inte syns ovan mark varför inte heller dessa två lämningar bör ses som alltför små isolerade punktojekt.

Övriga kulturhistoriska lämningar

De fyra objekten (9/Knivsta 14:5, 10/Knivsta 14:6, 11 och 12) som klassats som övriga kulturhistoriska lämningar utgörs av två agrara lämningar och två fyndplatser.

De agrara lämningarna var även de registrerade sedan tidigare och består i nämnd ordning av en terrassering och en röjd yta. Denna typ av lämningar kan vara gamla och kan ha ett samband med de närliggande fornlämningarna. Dock finns här även gården Vilhelmslund i anslutning och lämningarna kan även ha tillkommit och använts i sambandet med gårdens brukande. De utredningsgrävdes med var sitt schakt och då inga förhistoriska indikationer påträffades fick de bedömningen övrig kulturhistorisk lämning.

De två fyndplatserna består av var sin del av en förhistorisk malsten. Det är en underliggare i granit som har gått itu. Enligt muntlig uppgift av granne ska den ha hittats av den f.d. ägaren till gården Vilhelmslund i åkern på boplatzen strax väster därom, Knivsta 258:1. Han tog hem delarna till gården och lade dem vid den nu igenfyllda källaren där de låg kvar vid besiktningstillfället.

Ej kulturhistorisk lämning

Ett objekt utgörs av en fornlämningsliknande bildning (objekt 2). Objektet liknade en grav och utredningsgrävdes på grund av detta men bedömdes vara en naturbildning.

De fornlämningsliknande lämningarna som båda var registrerade sen tidigare var betecknade som övrig kulturhistorisks lämningar (objekt 6/Knivsta 18:3, 7/Knivsta 29:1). Den försnämnda utrednings-

Figur 10. Härden A2 i det södra delområdet. Foto: Wivianne Bondesson.

grävdes inte. Den kunde inte med säkerhet identifieras. Det är ju en tolkningsfråga vad som kan uppfattas som fornlämningsliknande men på den markerade platsen och i dess närområde finns i alla fall ingen fornlämning. Den andra lämningen utredningsgrävdes och dess oregelbundenhet i kombination med ett inte optimalt terrängläge gör att bedömningen kvarstår. Det är inte en fornlämning.

Utgår

Objekten 1:1 och 5:1 utgår då de inte uppvisade några förhistoriska indikationer vid utredningsgrävningen. De utgjordes av förmodade boplatsslägen som valts ut utifrån sina goda topografiska förutsättningar sett ur ett perspektiv från yngre stenålder och framåt.

Referenser

- Göthberg, H., Forenius, S. & Karlenby, L. 1997. I en liten Vrå av världen. Arkeologisk undersökning 1991 för Alsike stad. RAÄ 16, 178 och 261, Vrå, Knivsta socken, Uppland. Del 2. Riksantikvarieämbetet. UV Uppsala, rapport 1997:66. Stockholm.
- Göthberg, H. & Lucas, R. 2014. Alsike nord – etapp 1. Gravar och odlingsrösen i Vrå. Arkeologisk förundersökning RAÄ 31:1, 169:1–2, 259:1. Vrå 1:150. Knivsta. Uppland. Upplandsmuseets rapporter 2014:24.
- Åberg, K. 2001. Två gravar i Vrå. Gransäter bostadsområde. RÄÄ 28, Vrå 1:150, Knivsta socken, Uppland. Upplandsmuseet 2001:04.

Kartor

rak= Rikets allmänna kartverks arkiv
 lm= Lantmäterimyndigheternas arkiv
 lms= Lantmäteristyrelsens arkiv

Alsike, Laga Skifte, år 1895, 03-als-45, lm
 Ekonomisk karta Olunda, år 1952, J133-11i5c64, rak
 Generalstabskartan, år 1867, J243-84-1, rak
 Härads-karta, år 1859-63, J112-84-13b, rak
 Vrå, arealavmätning, år 1697, 03-kni-3, lm
 Vrå, geometrisk avmätning, år 1636, A50-24-a10-46, lms
 Vrå, ägomätning, år 1697, A50-24-1, lms

Administrativa uppgifter

SHMM:s dnr: 5.1.1-00557-2015.
 Länsstyrelsens dnr: 431-6984-14.
 SHMM:s projektnr: A13082.
 Intrasisprojekt: SHMM2015:035.
 Undersökningstid: 17 samt 22–24 april 2015.
 Projektgrupp: Projektledare Wivianne Bondesson,
 arkeolog Katarina Appelgren och systemförvaltare Anders Biwall.
 Underkonsulter: Hägglunds Maskiner.
 Exploateringsyta: 6,5 ha, 0,065 km².
 Undersökt yta: ca 62 250 kvadratmeter/löpmeter.
 Läge: Fastighetskartan, blad 11I 5c, Storruta 11I,
 E 655176,3 N 6627958,9.
 Koordinatsystem: Sweref 99 TM.
 Koordinater för undersökningsytans sydvästra hörn:
 E 655176,3 N 6627958,9.
 Höjdsystem: -.
 Dokumentationshandlingar som förvaras i Antikvarisk-topografiska arkivet (ATA), RAÄ, Stockholm: Dokumentationshandlingarna lagras tillsammans med Intrasis-databasen.
 Fynd: Inga fynd tillvaratagna.

Bilagor

Bilaga 1. Objekttabell

Objekt nr/ RAÄ nr	Beskrivning	Statusförslag	Kommentar
1:1-2	1:1. Boplatsläge, ca 235×165 m stort (N-S), beläget i V sluttning av moränhöjd, i gipar och på avsats. Blandat blockiga och sankta ytor med fina sandiga, stenfria. Ställvis stört av f.d. gårdsbebyggelse. Bevuxet med uppvuxen, gles blandskog. Stenålder/järnålder. 1:2. Härd (A2, S18). Ca 1 m i diameter, synlig som mörkfärgad jord med kol längre ner, skärvstenar 0,05-0,1 m stora samt en plan, slät sten, 0,3 m stor, i kanten av härden. Belägen i mitten av schaktet. Orientering: Två vägar korsar området. Terräng: V sluttning av moränhöjd. Tomt, skog, åkermark. Höjd: 25-35 m ö.h.	1.1. Ej kulturhistorisk lämning 1.2. Fornlämning	1:1. Utredningsgrävd med 23 schakt, S16-S38
2	Stensättningsliknande bildning, ca 5 m i diameter och 0,2-0,3 m hög. Övermossad fyllning av 0,2-0,7 m stora stenar. Mittsten, 1,2×1,2 m stor och 0,3 m hög. Antydning till kantkedja. 1 stubbe. Ojämn yta. I utredningsschakt visade sig stenpackningen fortsätta oregelbundet ut under torven mot V. Kol efter rotbrand i mitten. Tätt packning av stora stenar samt sladdrig begränsning. Orientering: -. Terräng: V sluttning av moränhöjd. Skogsmark, blandskog. Höjd: 30-35 m ö.h.	Ej kulturhistorisk lämning	Utredningsgrävd med ett schakt, S12.
3	Stensättning, rund. Ca 3,5 m i diameter och 0,3 m hög. Övermossad fyllning av 0,1-0,9 m stora stenar. I utredningsschaktet påträffades kantkedja av 0,4-0,6 m långa stenar. Block i V kanten 1×1,3 m stort och 0,4 m högt. Bevuxen med en stor björk. Orientering: -. Terräng: Avsats i V sluttning av moränhöjd. Skogs, gles blandskog. Höjd: 30-35 m ö.h.	Fornlämning	Utredningsgrävd med ett schakt, S13
4	Skärvstenshög, närmast rund, 8 m i diameter och 1,5 m hög. Övertorvad med kännsbara stenar i ytan. Vid utredningsgrävning påträffades rikligt med skärvsten i schakt. Delvis upplagd på håll. Bevuxen med ett flertal lövträd. Orientering: -. Terräng: Flackt förhöjt impediment. Skogsmark, gles, uppvuxen blandskog. Höjd: 30 m ö.h.	Fornlämning	Utredningsgrävd med ett schakt, S1. Bör avgränsas då fler lämningar kan finnas i närområdet.
5:1-2	1. Boplatsläge, ca 200×70 m stort (NNÖ-SSV), beläget i mycket flack SÖ sluttning ner mot vattendrag. Ansluter till undersökt boplatz i SÖ. Ställvis bevuxet med uppvuxen, gles blandskog, i övrigt gräsbevuxen åkermark. 2. Härd (A1, S3) härd ca 0,7 m i diameter med synlig kol, sot i ytan flera skärviga och rundade stenar 0,05-0,15 m stora. Orientering: -. Terräng: Mycket flack SÖ-sluttning. Åker och impediment, gles blandskog. Höjd: 30-35 m ö.h.	5:1. Ej kulturhistorisk lämning 5:2. Fornlämning	5:1. Utredningsgrävd med nio schakt, S1-S9.
6/Knivsta 18:3	FMIS: Stensättningsliknande lämning, rund ca 4 m i diam och 0,1 m h. Fyllningen är övertorvad med i ytan 0,2-0,3 m st stenar. I NV-SV är rest av kantkedja, bestående av 0,3-0,6 m l stenar, 0,1-0,2 m h sten. Begränsning i Ö oklar. Bevuxen med 2 granar. I V sluttningen av samma moränrugg där stensättningarna ligga är ett flertal stensättningsliknande bildningar, förmodligen röjningsrösen. Orientering: -. Terräng: Svag S-sluttning av moränhöjd. Skogbevuxet parti av tomtmark (mest barrskog). Höjd: 35 m ö.h.	FMIS: Övrig kulturhistorisk lämning Ny bedömning: Ej kulturhistorisk lämning	Ej utredningsgrävd. Ej med säkerhet identifierad. På platsen finns ingen fornlämning.
7/Knivsta 29:1	FMIS: Stensättningsliknande lämning, ca 3 m diam och ca 0,1 m h. Övermossad och övertorvad med i ytan enstaka 0,3-0,5 m st stenar. I mitten en 1,3×1 m st och 0,6 m h sten. I utredningsschakt år 2015 visade sig i SV en gles fyllning av skärvig sten, 0,1 m stora. I NV var en välavgränsad stenpackning av 0,1-0,5 m stora stenar, enstaka skärviga. En kantställd sten ger ett kantkedjeliknande intryck. Ö delen var oregelbunden med ett 10-tal större stenar, 0,4-0,7 m stora med mindre stenar emellan varav någon skärvig. Schaktet drogs runt nästan hela anläggningen. Orientering: 30 m NNÖ om uthusets NÖ hörn. Terräng: Svag Ö-sluttning av moränhöjd. Skogsmark (gammal hagmark?), barrskog. Höjd: 30 m ö.h.	FMIS: Övrig kulturhistorisk lämning Ny bedömning: Ej kulturhistorisk lämning	Utredningsgrävd med ett schakt, S11.
8/Knivsta 30:1	FMIS: Stensättningsliknande lämning, rund, ca 7 m diam och 0,3 m h. Övertorvad med i ytan talrika 0,3-0,4 m st. stenar. Bevuxen med 3 granar. Sannolikt odlingssten. I utredningsschakt år 2015 gjordes en partiell grovrensning i S som visade en stensättning med kantkedja i S av 0,4-0,9 m långa stenar samt en fyllning av 0,01-0,1 m stora runda och skärviga stenar samt grus. Mittsten ca 1 m stor och 0,1-0,2 m hög. Anläggningen är mycket välavgränsad i S med lerblandad silt i området utanför. Orientering: -. Terräng: Moränplåtå. Skogsparti av hagmark (barrskog). Höjd: 30 m ö.h.	FMIS: Övrig kulturhistorisk lämning Ny bedömning: Fornlämning	Utredningsgrävd med ett schakt, S10.
9/Knivsta 14:5	FMIS: Terrassering, 15×10 m, anlagd i SV-sluttande morän. I nedre kanten är en stenrad av 0,5-0,8 m st stenar. Flacka gropar i ytan, 1-2 m i diam och 0,1 m dj. Orientering: -. Terräng: Avsats i V-sluttning av moränhöjd Ö om smal dalgång. Skogskant. Höjd: 35 m ö.h.	FMIS: Bevakas Ny bedömning: Övrig kulturhistorisk lämning	Utredningsgrävd med ett schakt, S14, inga fornlämnings-indikationer.

Objekt nr/ RAÄ nr	Beskrivning	Statusförslag	Kommentar
10/ Knivsta 14:6	FMS: Rörd yta, 15x7 m (N-S) med terrasskanter i V. Enstaka gropar, 1-2 m i diam och 0,1 m dj. Enstaka mindre stenar i ytan. Orientering: -. Terräng: Avsats i V-slutning av moränhöjd Ö om smal dalgång. Skogskant. Höjd: 35 m ö.h.	FMS: Bevakas Ny bedömning: Övrig kulturhistorisk lämning	Utredningsgrävd med ett schakt, S15. Inga fornlämningsindikationer
11	Fyndplats för malsten, del av underliggare i granit, 85x42 cm stor och 13 cm tjock. Orientering: Belägen invid källargrund. Terräng: F.d. Gårdstomt. Tomtmark Höjd: 25-30 m ö.h.	Övrig kulturhistorisk lämning	Påträffad av gårdens f.d. ägare, på boplatsen V därom, Knivsta 258:1. Fyndet flyttat därifrån till källargrunden där det låg vid besiktningstillfället.
12	Fyndplats för malsten, del av underliggare i granit, ca 47x37 m stor och 11 cm tjock. Orientering: Belägen invid källargrund. Terräng: F.d. Gårdstomt. Tomtmark Höjd: 25-30 m ö.h.	Övrig kulturhistorisk lämning	Påträffad av gårdens f.d. ägare, på boplats V därom, Knivsta 258:1. Fyndet flyttat därifrån till källargrunden där det låg vid besiktningstillfället.

Bilaga 2. Schakttabell

Schaktnr	Objektnr	Beskrivning	Anläggningar och fynd
1	5	2x1 m stort (Ö-V) och 0-0,1m djupt. Under 0,05 m torv/mylla var skärvtens i Ö delen, uppstickande berghäll i V delen.	
2	5	10x2,2 m stort (N-S) och 0,4 m djupt. Ploglager 0,3 m tjockt sen lera m enstaka stenar, 0,1-0,9 m stora. Dike i N, stenfyllt och ca 0,5 m brett.	
3	5	14x2,2 m stort (SÖ-NV) och 0,2-0,4 m djupt. Ploglager ca 0,15 m tjockt, sen lera. Fynd av 1 bränd lera, många 0,1-0,6 m stora stenar.	A1. hård ca 0,7 m i diameter med synlig kol, sot i ytan flera skärvtensiga och rundade stenar 0,05-0,15 m stora.
4	5	11x2,5 m stort (N-S) och 0,3 m djupt. Ploglager 0,25 m tjockt, sen lera med enstaka 0,1-0,3 m stora stenar. Ev. spår av kulturlager under plogen, osäkert om gammalt.	
5	5	26x2,2-4 m stort (N-S) och 0,2-0,4 m djupt. Ploglager 0,3 m tjockt, sen lera med 0,1-1 m stora stenar. Tre sentida stolphål, stenskodda med kol i.	
6	5	11x2,5 m stort (N-S) och 0,3-0,5 m djupt. Ploglager 0,3-0,4 m tjockt, sen lera med enstaka 0,1-0,9 m stora stenar. Flera sotlinser.	
7	5	10x2,5 m stort (VNV-ÖSÖ) och 0,2-0,4 m djupt. Ploglager 0,25 m tjockt, sen lera med rikligt med 0,1-0,7 m stora stenar.	
8	5	13x2,5 m stort (NNV-SSÖ) och 0,2-0,5 m djupt. Ploglager 0,3-0,4 m tjockt, sen lera med måttligt med sten, 0,1-1,3 m stora. 1 sotfyllt stenlyft.	
9	5	4x2,2 m stort (NNÖ-SSV) och 0,4 m djupt. Ploglager 0,3-0,4 m tjockt, sen lera med enstaka 0,1-0,2 m stora stenar samt en 0,6 m stor sten. Ev. ett kapphål.	
10	8	Ca 6,5x4,5 m stort (N-S) och 0,1-0,2 m djupt. Siltig sand med enstaka 0,2-1,2 m stora stenar och block i S. Obj. 8 i N.	
11	7	5,5x5,5 m stort (NV-SÖ) och 0,1-0,2 m djupt. Sandig morän med sparsamt med 0,1-0,7 m stora stenar. I mitten obj. 7.	
12	2	4x4 m stort (SV-NÖ) och 0,1-0,2 m djupt. Sandig/moig morän med rikligt med 0,1-0,5 m stora stenar. Obj. 2 i NÖ.	
13	3	Ca 5x5 m stort (Ö-V), triangulärt, i övrigt håll i Ö, sandig/moig morän med spridda stenar, 0,1-1m stora. I N delen obj. 3.	
14	Obj. 9/Knivsta 14:5	6x2,2 m stort (SSÖ-NNV) och 0,2 m djupt. Sandig/moig morän med grus och sten <0,1m stora. Djuptag i S, 0,4 m djupt samma färg och struktur. Obj. 9/Knivsta 14:5.	
15	Obj. 10/Knivsta 14:6	3x2,2 m stort (N-S) och 0,2-0,3 m djupt. Torv 0,07 m tjockt, sen sandig/moig morän med grus och enstaka 0,05-0,3 m stora stenar.	
16	1	5x2 m stort (NV-SÖ) och 0,2-0,25 m djupt. Torv/ploglager 0,2 m tjockt, sen siltig lera med enstaka småsten.	
17	1	6x2 m stort (NV-SÖ) och 0,2-0,3 m djupt. Torv/ploglager 0,2 m tjockt sen lera m enstaka 0,1-0,2 m stora stenar. Djuptag i S, 0,3 m djupt, däri lera.	

Schaktnr	Objektnr	Beskrivning	Anläggningar och fynd
18	1	3×2,5 m stort (Ö-V) och 0,15–0,2 m djupt. Torv/ploglager 0,1 m tjockt, sen grusbemängd silt med enstaka 0,1–0,3 m stora stenar.	A2, hård belägen i mitten av schaktet. Ca 1 m i diameter, synlig som mörkfärgad jord med kol längre ner, skärvtensar 0,05–0,1 m stora samt en plan, slät sten, 0,3 m stor, i kanten av härden.
19	1	3×2,5 m stort (N-S) och 0,3 m djupt. Torv/mylla 0,1 m tjockt, sen sandig/siltig morän med måttligt med 0,05–0,4 m stora stenar.	
20	1	2,5×2,5 m stort (N-V) och 0,1–0,2 m djupt. Torv 0,05 m tjockt, sen sandig morän med rikligt med 0,05–0,4 m stora stenar. V halvan ej grävd i botten p.g.a. rötter.	
21	1	5×2 m stort (SV-NÖ) och 0,15 m djupt. Torv 0,07 m tjockt. Sandig/siltig morän med måttligt med 0,01–0,3 m stora stenar.	
22	1	5×2 m stort (NÖ-SV) och 0,15–0,2 m djupt. Torv 0,07 m tjockt sen sandig/siltig morän med spridda 0,05–0,4 m stora stenar.	
23	1	6×2,2 m stort (NNÖ-SSV) och 0,15–0,3 m djupt. Torv 0,07, sen sandig siltig morän med spridda 0,05–0,9 m stora stenar.	
24	1	4,5×2 m stort (NV-SÖ) och 0,2 m djupt. Torv 0,07 m tjockt, sen siltig morän med spridda 0,05–0,3 m stora stenar. Rötter i SÖ.	
25	1	7×2–3 m stort (N-S) och 0,15–0,2 m djupt. Torv/ploglager 0,1 m tjockt, sen lera med måttligt med 0,05–0,1 m stora stenar. Sotfläck i NV, 0,3 m i diameter.	
26	1	5×1–2 m stort (NÖ-SV) och 0,1 m djupt. Torv 0,1 m tjockt, sen mylla med tjock rotmatta. Ej grävt i botten p.g.a. detta.	
27	1	5×2 m stort (N-S) och 0,15–0,2 m djupt. Torv 0,07 m tjockt, sen siltig lera med måttligt med <0,1 m stora stenar. Ett ca 1 m stort block centralt i schaktet.	
28	1	4,5×2 m stort (NV-SÖ) och 0,15–0,3 m djupt. Torv 0,07 m tjockt, sen siltig lera med måttligt med <0,1 m stora stenar. Sotfläck i NV, 0,5 m i diameter.	
29	1	5,5×2,2 m stort (NNV-SSÖ) och 0,3 m djupt. Torv 0,07 m tjockt, sen sandig/siltig morän med överst sparsamt sen rikligt med 0,05–0,2 m stora stenar.	
30	1	5,5×2,2 m stort (NNÖ SSV) och 0,3–0,4 m djupt, sen siltig morän i NNÖ, lerig morän i SSV med mot botten rikligt med <0,05–0,2 m stora stenar.	
31	1	8×2 m stort (NNV-SSÖ) och 0,2–0,3 m djupt. Torv 0,1 m tjockt, sen siltig lera med måttligt med 0,05–0,9 m stora stenar. Djuptag i N, 0,3 m djupt, med lera.	
32	1	5×2 m stort (Ö-V) och 0,2–0,4 m djupt. Torv 0,1 m tjockt, sen lera med måttligt med 0,05–0,1 m stora stenar. Häll i S, 0,5 m stora stenar i V.	
33	1	5,5×2 m stort (NNV-SSÖ) och 0,15–0,4 m djupt. Torv 0,05 m tjockt, sen lera med måttligt med <0,1 m stora stenar.	
34	1	5,5×2 m stort (N-S) och 0,2–0,4 m djupt. Torv/ploglager 0,15 m tjockt, sen styv lera med enstaka <0,1 m stora stenar.	
35	1	5,5×2 m stort (N-S) och 0,2–0,4 m djupt. Torv 0,1 m tjockt sen fyllnadsmassor, jord småsten, grus.	
36	1	5×2 m stort (NNÖ-SSV) och 0,3–0,4 m djupt. Torv/ploglager 0,2 m tjockt, sen lera med enstaka <0,1 m stora stenar samt en 0,3 m stor sten.	
37	1	5,5×2,2 m stort (NNÖ SSV) och 0,2–0,4 m djupt. Torv/ploglager 0,2 m tjockt, sen lera med enstaka <0,1 m stora stenar.	
38	1	5×2 m stort (N S) och 0,3–0,4 m djupt. Torv 0,1 m tjockt, sen sandig/siltig morän med rikligt med <0,2 m stora stenar	

Figurförteckning

1. Läget för utredningen markerat på utdrag ur Terrängkartan 620 Uppsala. Skala 1:50 000. _____	4
2. Resultatkarta över utredningsområdet med forn- och kulturlämningar markerade på utdrag ur digitala Fastighetskartan. Skala 1:3 000. _____	8
3. Objektkarta över utredningsområdet med samliga objekt markerade på utdrag ur digitala Fastighetskartan. Skala 1:3 000. _____	9
4. Detalj över det norra utredningsområdet med objekt och schakt markerade på utdrag ur digitala Fastighetskartan. Skala 1:1 000. _____	10
5. Detalj över det södra utredningsområdet med objekt och schakt markerade på utdrag ur digitala Fastighetskartan. Skala 1:1 500. _____	11
6. Stensättningen objekt 3 hade en välavgränsad kant mot söder. Foto _____	12
7. Objekt 4, en fin skärvtenshög. Foto _____	12
8. Objekt 8/Knivsta 30:1 var en välavgränsad och fint lagd stensättning. Foto _____	13
9. Härden A1 i det norra delområdet. Foto _____	13
10. Härden A2 i det södra delområdet. Foto _____	14

Lämningar i Alsike

Arkeologerna, Statens historiska museer har genomfört en arkeologisk utredning i Alsike. Vid utredningen registrerades 12 objekt varav fem var registrerade sen tidigare i FMIS. Hela eller delar av de fem av objekten är nu klassade som lagskyddade fornlämningar. Fyra objekt klassades som övriga kulturhistoriska lämningar. Objekten utgörs sammantaget av en skärvtenshög, stensättningar, härdar samt fynd av två delar av en malsten.

Arkeologerna

Statens historiska museer